

**UCHWAŁA NR XII/200/15
SEJMIKU WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO**

z dnia 31 sierpnia 2015 r.

**w sprawie stanowiska Sejmiku Województwa Podkarpackiego
upamiętniającego 70. rocznicę powstania Zrzeszenia „Wolność i Niezawisłość”.**

Na podstawie art. 18 pkt 20 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2013 r., poz. 596 z późn. zm.) oraz § 19 ust. 2 Statutu Województwa Podkarpackiego stanowiącego załącznik do Uchwały Nr X/103/99 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 29 września 1999 r. w sprawie uchwalenia Statutu Województwa Podkarpackiego (Dz. Urz. Woj. Podk. z 1999r. Nr 28, poz.1247 z późn.zm.);

**Sejmik Województwa Podkarpackiego
uchwala, co następuje:**

§ 1

Przyjmuje się stanowisko **upamiętniające 70. rocznicę powstania Zrzeszenia „Wolność i Niezawisłość”**, stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącemu Sejmiku Województwa Podkarpackiego.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik do UCHWAŁY NR XII/200/15
SEJMIKU WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO
z dnia 31 sierpnia 2015 r.

Stanowisko Sejmiku Województwa Podkarpackiego w związku z 70. rocznicą
powstania Zrzeszenia „Wolność i Niezawisłość”

W 1944 roku na ziemiach polskich rozpoczęła się akcja „Burza” będąca patriotycznym zrywem żołnierzy Polskiego Państwa Podziemnego w celu odzyskania niepodległości. Jej podstawowym celem było zbrojne uderzenie na wycofujące się oddziały niemieckie, a w konsekwencji wystąpienie w roli gospodarza na terenie Rzeczypospolitej wobec nacierających żołnierzy Armii Czerwonej.

W Podokręgu Armii Krajowej Rzeszów akcja „Burza” rozpoczęła się w lipcu 1944 roku. Żołnierze z inspektoratów: Jasło, Mielec, Przemyśl i Rzeszów przeprowadzili dziesiątki akcji zaczepnych, obronnych, przeciwpacyfikacyjnych wykazując odwagę, męstwo oraz umiłowanie ojczystej ziemi.

W zmaganiach „burzowych” oddziały Armii Krajowej wystąpiły wobec Armii Czerwonej jako niebagatelna siła sojusznicza, gotowa do dalszej współpracy „na godnych do przyjęcia warunkach”.

Żołnierze Armii Krajowej z Podokręgu Rzeszów wraz z wkroczeniem kontrwywiadu Armii Czerwonej „Smiersz”, NKWD i NKGB poddawani byli inwigilacji, aresztowaniom i terrorowi. Większość chcąc uniknąć wcielenia do komunistycznej armii Berlinga, aresztowań i wywózek na wschód pozostawała w ukryciu i tropiona przez Urząd Bezpieczeństwa i Milicję Obywatelską udawała się w różne rejony kraju. Po rozwiązaniu struktur Polskiego Państwa Podziemnego, w okolicznościach uznania przez świat zachodni sowieckiego dyktatu w Polsce, część członków podziemia chcąc wrócić do normalnego życia skorzystało z „amnestii” dla zbrojnych oddziałów Armii Krajowej. Dla wielu ujawnienie się było kolejnym aktem gehenny. Spychani przez komunistyczny aparat władzy na margines społeczny, poddawani stałej kontroli i sankcji w życiu publicznym żyli na skraju nędzy. Inni nie godząc się na nową rzeczywistość ustrojową włączyli się w tworzenie struktur antykomunistycznego podziemia, organizacji „Nie” i Delegatury Sił Zbrojnych, po rozwiązaniu których, 2 września 1945 powołano w Warszawie Ruch Oporu bez Wojny i Dywersji „Wolność i Niezawisłość”. Na czele pierwszego zarządu tej organizacji stanął pułkownik Jan Rzepecki.

W latach 1945-1947 WiN był największą ogólnopolską organizacją niepodległościową działającą w konspiracji. Szacuje się, że w tym okresie jej stan liczebny wynosił ok. 20-30 tysięcy ludzi, a struktury organizacji na Rzeszowszczyźnie wynosiły około 1500 osob. Celem zrzeszenia było odegranie roli depozytariusza idei niepodległości, doprowadzenie struktur konspiracji ogólnopolskiej do wolnych wyborów i oddanie ich do dyspozycji władz Wolnej Polski. Kolejne Zarządy Główne WiN były w latach 1945-1947 rozbijane przez Urząd Bezpieczeństwa.

Po aresztowaniu trzeciego Zarządu Głównego Zrzeszenia „Wolność i Niezawisłość”, Łukasz Ciepliński wraz z grupą współpracowników z rzeszowskiego Inspektoratu Służby Zwycięstwu Polski – Związku Walki Zbrojnej – Armii Krajowej podjął się misji utrzymania organizacji i utworzenia czwartego Zarządu Głównego WiN.

Członkowie Zrzeszenia „Wolność i Niezawisłość” w służbie prawdy, wolności i niezawisłości wypisali akt męczeństwa skazywani w procesach i mordowani w katowniach Urzędu Bezpieczeństwa i NKWD na terenie całego kraju.

1 marca – dzień stracenia przywódców czwartego Zarządu Głównego Zrzeszenia „Wolność i Niezawisłość”: Łukasza Cieplińskiego, Adama Lazarowicza, Mieczysława Kawalca, Franciszka Błazeja, Józefa Batory, Karola Chmiela, Józefa Rzepki, od 2011 roku obchodzony jest w Polsce jako święto państwowe pn. Narodowy Dzień Pamięci „Żołnierzy Wyklętych”.

Sejmik Województwa Podkarpackiego uznaje, iż 70. rocznica powstania Zrzeszenia „Wolność i Niezawisłość” jest doskonałą okazją aby podejmować inicjatywy mające za zadanie przybliżenie i popularyzację historii lokalnej na tle dziejów państwa i narodu polskiego w okresie II wojny światowej i po jej zakończeniu. Jest to nasz moralny obowiązek wobec dziedzictwa, jakie przekazały nam pokolenia naszych przodków, którym przyszło żyć w czasach okupacji oraz zniewolenia narodowego i państwowego.